

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Розробила:
доцент кафедри соціальної психології
та психології розвитку Вітюк Н.Р.

Для складання психолого-педагогічної характеристики студентської групи застосовують такі методи діагностики, як: спостереження, індивідуальні і групові бесіди, метод вивчення документів та ін.

1. Загальні відомості про групу

Це інформація, що зазвичай міститься в журналі і подається стисло та конкретно. До загальних відомостей належить:

- назва групи;
- кількість студентів;
- тривалість існування колективу (слід вказати також чи змінювався склад, яким чином);
- склад колективу за статтю.

2. Характер взаємодії між студентами групи:

- домінуючий стиль спілкування у групі: співпраця чи конкуренція;
- загальний емоційний настрій у групі;
- характер контактів: тісні, дружні контакти між студентами, довіра, взаємодопомога, взаємна симпатія, здатність до співпереживання чи співіснування без встановлення тісних емоційних зв'язків;
 - існування тривалих конфліктів або тимчасових, ситуативних суперечностей, непорозумінь, короткочасних. Вказати, яким чином студенти вирішують у групі проблеми та конфлікти;
 - характеристика традицій, правил, прийнятих у групі, визначити їх роль у розвитку студентського колективу;
 - рівень згуртованості (наявність / відсутність протидіючих або конкуруючих угруповань, існування традицій та громадської думки);
 - ставлення до інших груп і колективів.

3. Психологічна структура групи

- характеристика офіційного активу групи (староста, профорг), характер їх поведінки та впливу на групу (позитивний / негативний; відкритий / прихований - у різних ситуаціях та видах діяльності; його роль у прийнятті рішень у групі, вирішенні суперечностей і конфліктів, організації групи для проведення різних видів діяльності;
 - наявність неофіційних лідерів, характер їх впливу на групу;
 - особливості взаємин між офіційними і неофіційними лідерами (слід вказати наступне: офіційний і неофіційний лідер представлені однією особою чи різними, якщо різні, то яким є характер їх взаємодії: співпрацюють чи, навпаки, протидіють один одному тощо);

- наявність та характеристика угруповань (мікрогруп), що мають місце в колективі, особливості їх взаємодії між собою;
- пасивні члени групи: їх наявність, в чому виявляється їхня пасивність, який характер їх взаємодії з іншими членами групи, чи у всіх ситуаціях вони проявляють пасивність, які причини такої їхньої поведінки в групі;
- ізольовані члени групи, яких інші студенти уникають або ізолюють. При цьому за наявності можливості необхідно з'ясувати причини такого їхнього статусу в групі;
- з'ясувати вплив академнаставника на формування й розвиток групи як колективу.

4. Навчальна діяльність членів групи

- особливості навчальної діяльності групи, ставлення до неї студентів,
- навчальна дисципліна у групі;
- домінуючі мотиви навчальної діяльності;
- наявність спільних інтересів;
- наявність студентів, що мають проблеми з відвідуванням і навчанням.

5. Висновки та розробка рекомендацій щодо використання отриманої інформації.

Характеристика завершується висновками про рівень розвитку студентської групи як колективу (високий, середній, низький) і динаміку його розвитку (піднесення, спад, застій), про власне наявність (відсутність) колективу як цілісного соціального утворення.

Здійснюється пошук відповідей на запитання:

- які корективи і якими способами можна вносити в процес оптимізації розвитку групи як цілісної структури?
- як організувати подальший розвиток навчальних і професійно-пізнавальних інтересів студентів в умовах навчання у вузі?
- як найбільш ефективно використовувати вплив лідерів групи у навчальному-виховному процесі?
- які перспективи розвитку студентської групи як колективу і в чому полягає роль академнаставника в управлінні цим процесом, які конкретні шляхи і засоби управління можна рекомендувати?

Студент–практикант обов'язково має вказати свій особистий внесок щодо впровадження розроблених рекомендацій під час проходження виробничої практики.